48ste jaar. — Nr 116. Donderdag 26 September

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dindags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT
Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukrege.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 26e SEPTEMBER 1901.

Congres van maatschappelijke en Godsdienstige werken, te Hasselt.

De werkzaamheden van dit Congres, donderdag gehouden, zijn wel gelukt.

De algemeene vergadering neemt aanvang door eene welkomrede van Ridder DE CORSWAREM, die tevens de besluiten mededeelt der 2e afdeeling.

Mgr KEESEN, senator, geeft op luimige manier verslag over de werkzaamheden der 3e afdeeling en drukt op de noodzakelijkheid van de stichting der volksretraiten en afdeeling der Derde-Orde.

De eerw. heer LAMINE, bestuurder van het klein Seminarie van Sint Truiden, legt de werking uit der 4e afdeeling en steunt op het hoog nut der patroonschappen voor de jeugd en de matigheidsgenootschappen.

De heer SPAAS, in afwezigheid van den heer Helleputte, houdt de vergadering op de hoogte van de 1e afdeeling.

Mgr RUTTEN, groot-vicaris heeft de sluitrede uitgesproken, welke bijzonder warm werd toegejuicht.

*
* *

De verschillende afdeelingen werden druk bijgewoond en overal zijn doeltreffende, nuttige wenken en beschouwingen voorgebracht. Zoo besprak men in de eerste afdeeling, de samenwerkende Band- en Stoommelkerijen, den Zuivelbond, de Veeverzekering en Herverzekering, den Boerenbond, de Raiffeissenkassen, de Landbouwstokerijen ; in de tweede afdeeling, den Onderlingen Bijstand tegen ziekten en ongevallen, de Lijfrentkassen, de Werkmanswoningen, de Werkmanskringen en den toestand der Kleine Burgerij ; in de derde afdeeling, de genootschappen St-Vincentius à Paulo, het werk voor Weezen en Verlatene Kinderen, de Volksretraiten en de Derde-Orde ; in de vierde afdeeling, het Vakonderwijs, de Patroonschappen voor de jeugd, het Vrij Lager Onderwijs en de Matigheidsgenootschappen.

Uit de werkzaamheden, in hun geheel saamgevat, blijkt dat de vereenigingsgeest meer en meer wordt aangeprezen, de samenwerkingen op den buiten en andere inrichtingen moeten zich onderling verstaan. Verbonden vormen en zoo doende « den weg van vooruitgang » immer volgen. Voor de kleine burgerij is aangedrongen opdat de wet van 1884 op het landbouwcrediet zou toegepast worden op de kleine burgerij, welks toestand door eene officiëele commissie zou onderzocht worden.

Men vraagt ook de herziening van het patentrecht, Wat het bijwonen der lagere scholen betreft, men drukt den wensch uit dat de ouderdom door de wet vereischt vooraleer kinderen in de fabrieken te aanvaarden, stipt nageleefd worde.

Kortom, het congres is bijzonder wel gelukt en zal, wij twijfelen er niet aan, de beste uitslagen opleveren.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Op de markt van TONGEREN van heden donderdag waren te koop gesteld : 313 koeien en kalveren, 6 schapen, 221 vette varkens, 1737 magere varkens.

Paardenmarkt *te Tongeren*, DONDERDAG **17e** OCTOBER.

MECHELEN a/M. — *Brand.* — Bij Lambert Herijs, op het Boscheind, is brand ontstaan gedurende de afwezigheid der ouders. De koestal met de schuur bevattende booi en graanoogst, gingen in de vlammen op. Dankzij de spoedige en krachtdadige hulp der geburen, kon het woonhuis gespaard blijven.

—o— *Ongeluk.* — Een pijnlijk ongeluk viel zondag middag voor. De heer schepen Hermans, brouwer, wilde een paard uit de weide halen en viel zoo ongelukkiglijk achterover dat hem de linkerarm aan den schouder brak.

HERCK-DE-STAD. — De Benediktijnerkloosterlingen van Ligugé (Frankrijk) hebben zich alhier gevestigd.

STOCKHEIM. — M. Theodoor Bocken, die dinsdag de manœuvers te Maastricht had bijgewoond, is bij het weerkeeren, nabij Tourne-Bride met zijn velo tegen den tram gebotst, met het gevolg dat hij deerlijk aan den bil gekwetst werd.

MIELEN. — *Diefstallen.* — In vijf of zes pachthoeven en winkels, zijn in denzelfden nacht tot nu toe onbekende dieven ingebroken.

Buiten wat eetwaar, eene flesch wijwater, die zij voor « genever » moeten aanzien hebben, zijn de heeren bachtridders er niet in gelukt iets te robberen.

In eene hoeve hebben zij eene kruik room uitgehaald en ze op 't binnenhof uitgegoten.

Elders zijn zij verjaagd geworden.

De gendarmerie heeft een ernstig onderzoek ingesteld.

HASSELT. — *Aanranding.* — Verloffeld, daglooner, wonende Fonteinstraat, kwam langs den Maastrichtsche steenweg terug naar huis ; op den hoek van den weg naar Singelbeek leidende, werd hij door twee soldaten van het 11e linie aangevallen, die hem ten gronde wierpen, hem overal tot op het gezicht en den mond schopten. Het hulpgeschreeuw van het slachtoffer joeg de aanranders op de vlucht, doch zij namen hoed en zijn aurwerk mede.

Verloffeld lijdt veel aan de kneuzingen en kwetsuren welke hij aan het gelaat, lijf en handen bekomen heeft.

Hollandsch Limburg

DE GROOTE MANOEUVERS TE MAESTRICHT.

Een prachtig weder begunstigde den laatsten dag der militaire manœuvers te Maastricht.

Het laatste spiegelgevecht heeft plaats gehad tusschen 2 en 5 uren des morgens. Alsdan zijn de troepen hunne cantonnementen binnengetrokken om rust te nemen, die paarden en mannen groot noodig hadden.

Gedurende dezen tijd was Maastricht bevlagd als op de feestdagen.

Eene ontzaglijke volksmenigte, bijzonder uit België, was naar Maastricht gekomen, om het soldatenspel te zien.

Om half twee had de groote revue van 10,000 man voor het stadhuis plaats.

De muzieken speelden, de trommen roffelden, kortom, 't was een grootsch schouwspel, dat op vele daken en huizen toegejuicht werd.

Van af 11 uren voormiddag was geen enkele venster op de markt of in de Boschstraat meer te krijgen. De groote volksmenigte verdrong zich langs de huizen.

Het stadhuis was voorbehouden aan den heer Gouverneur, de plaatselijke overheden en genoodigden.

DROEVIGE ONGELUKKEN.

Bij de revue op de markt, hebben zich twee droevige ongelukken voorgedaan.

Een kolonel van het Hollandsch leger defileerde in volle charge voor het stadhuis. Zijn paard gleed uit en viel op zijn ruiter die zeer erg gekwetst werd aan het hoofd en een been.

Een tweede officier gebeurde hetzelfde ongeval doch met minder letsel.

Na afloop vertrokken de russische, franschè en duitsche gezanten per automobiel naar Valkenburg om zich te herkleeden.

Bij een ongeval aan den automobiel, kwam het rijtuig in volle vaart tegen de oude poort te Valkenberg te recht. De botsing was verschrikkelijk.

M. baron Van Aschbroek, kapitein, is gedood. Een pruisische officier, de fransche en russische afgevaardigden, werden met gebroken armen en ribben opgenomen.

Dit is het droevig einde van de militaire revue in Hollandsch Limburg.

(LATER).

De russische afgezant is heden morgend overleden.

BINNENLAND.

WERKSTAKINGEN IN HET LUIKSCHE. — BALDADIGHEIDEN EN MOORDPOGING. — De werkstakingsbeweging heeft zich maandag nog aanzienlijk uitgebreid.

Het personeel, van de put *Marie*, afhangende van de Maatschappij Cockerill, is niet naar het werk gekomen.

Aan de vijf putten Marihaye is de staking volledig.

De burgemeesters hebben geen akkoord kunnen treffen over de te nemen maatregelen. De arrondissementscommissaris had al de burgemeesters en policiecommissarissen bijeen geroepen, doch 't hielp niet.

Men moet weten, zegt een blad, dat men in de kom van Seraing de policiedienst op heel zonderlinge wijze verstaat.

Zoo hadden de wanorders van Jemeppe plaats in de afwezigheid der policie en der gendarmerie. En men merke op, dat het policiebureel gevestigd is in het gemeentehuis, waar de vergadering plaats had die de wanorders voorafging en dat de gendarmerie daar 50 meters vandaan is.

De stakers beginnen zich nu te verspreiden door de omliggende gemeenten, bezoeken de hoeven en vragen eten of geld op eenen toon, die de boeren de goesting tot weigeren ontneemt.

Zondag avond waren drie stakers in eene woning gekomen, waar niemand thuis was en, omdat zij niets vonden, sloegen zij al de meubelen in stukken.

De bewoonster, Mevr. de weduwe de Lince, welke juist met hare kinderen thuis kwam, riep de gendarmen, toen een der baldadigen dreigde, haar met een revolverschot neer te schieten. Hij loste inderdaad twee schoten doch geen van de twee troffen.

De gendarmen hielden den baldadigen aan, die meer dan voor 1500 fr. schade, hadden aangericht.

— NOG DE WERKSTAKINGEN IN HET LUIKSCHE. — Tijdens eene meeting, te Seraing gehouden in het « Maison du Peuple, » hebben hevige twisten plaats gehad tusschen de stakers en de afgevaardigden der Luiksche socialisten.

Men verweet aan deze laatsten, de algemeene werkstaking niet gesteund te hebben ; de roode afgevaardigden, vreezende hunne betaalde mandaten te verliezen, hebben beloofd opnieuw den Luikschen Bond bijeen te roepen en deze op zijne beslissing te doen terug komen.

Dat stelde de twisters nog niet tevreden en zij besloten, ondanks alles, de staking voort te zetten.

Bij het einde der meeting werd een kerel aangehouden, die onder het uiten van revolutionaire kreten anarchistische druksels verkocht. Hij is ter beschikking van het Luiksch parket gesteld.

Er wordt ook verteld dat een der personen die in de woeling te Jemeppe gekwetst werd, eveneens aangehouden is. Hij is te Luik, bij boogdringendheid in het ziekenhuis opgenomen, ter beschikking van het parket.

Jemeppe en Seraing zien er zoo kalm uit, dat men niet zou kunnen gelooven dat duizenden arbeiders in werkstaking zijn.

En toch schijnt de staking zich nog te zullen uitbreiden.

— Bij den ondervoorzitter der rechtbank van Luik zijn dieven binnengedrongen, die er voor 15,000 fr. papieren en juweelen hebben gestolen.

— Op den trein van Kales-Brussel-Leuven hoorde een treinwachter maandag nacht twee mannen spreken in de W. C. van een rijtuig. Te Ath aangekomen, riep de waehter mannen uit de statie en men baalde uit het kabinet twee kloek gebouwde kerels, gewapend, de eene met een revolver de andere met een dolkmes. Beiden zijn aangehouden. Men denkt dat het leden zijn eener internationale dievenbende.

— Twintig glasblazers uit Charleroi zijn maandag met hunne huisgezinnen naar Napels vertrokken, om er te werken in de glasfabriek Fernand Bruno. Nog andere glasblazers vertrekken naar Givors en naar Spanje, waar zij voor 6 maanden aangenomen zijn.

— JACHTDRAMA. — Zaterdag morgend heeft men eenen man dood vinden liggen op den Frezenberg te Yperen. Het is de genaamde Muyle.

Men heeft in zijne nabijheid eenen lichtbak gevonden, hetgeen doet denken aan een wildstroopersdrama. Het slachtoffer heeft een schot in de zijde gekregen, is eenige stappen voortgesukkeld, en is eindelijk uitgeput ter aarde gevallen waar hij nog geweldig met de handen moet gewroet hebben. Men weet tot nu toe geen nieuws over den dader. Het parket heeft de lijkschouwing gedaan en een onderzoek ingesteld.

— De Koning betaald de kosten van inrichting voor het voorloopig paleis van prins Albert, die beloopen tot 2 millioen. Hij betaald ook de huishuur : 30,000 fr. per jaar, terwijl de graal van Vlaanderen zijnen zoon een bijgaande jaargeld van 25,000 fr. geeft. De Koning doet er ten slotte een jaarlijks « bijvoegsel » van 250,000 fr. Waarlijk de prins mag zeggen dat hij aan den koning een sukkeren oom heeft.

— Veel volk had zich te Brussel langs den weg geschaard, om den optocht te zien van de vaderlandsche betooging. Men weet dat de oud-strijders van 1830, die vroeger te midden van de volledigste onverschilligheid hunne jaarlijksche bedevaart naar de Martelaren plaats deden, tegenwoordig van ambtswege door zekere parade omringd worden, die van jaar tot jaar uitgebreid wordt en altijd veel volk te been brengt. Het schepencollegie neemt er deel aan alsook de scholen, de burgerwacht, enz. De schoolkinderen zingen de *Brabançonne*, het *Lied der Vlamingen*, van Benoit, men houdt redevoeringen, men roept : *Vive le Roi !* en men gaat vol geestdrift naar huis.

— Te La Louvière heeft een hevigen brand eenen blok van vier huizen vernield. Er was gebrek aan water en men heeft met veel moeite de de omstaande huizen kunnen beboeden.

— VERPLETTERD. — In de statie van Gedinne is zaterdag avond, rond 7 -ure, een schrikkelijk ongeluk gebeurd. Tusschen de talrijke reizigers die op de aankomst van den trein uit Namen wachten, bevond zich den genaamden Cajot, in dienst aan de werken der Maas.

Op het oogenblik dat de trein naar Givet vertrok, liep Cajot, vooraleer iemand het beletten kon, de spoorbaan over om den trein te gaan nemen. Hij werd verrast door een binnenstoomenden trein, op de riggels geworpen en door de wielen der locomotief letterlijk het hoofd afgesneden, alsook zijn rechterarm.

Het slachtoffer was 32 jaar oud en huisvader.

— ONTPLOFFING. — Zondag zat eene familie van foorekramers, samengesteld uit zes personen, op den kant van de baan ; naast hen stond een pot met ongeveer 2 kilos buskruit. Opeens ontplofte het poeier : twee meisjes, 2 en 4 jaar oud, werden doodelijk gekwetst ; een 3jarige jongen bekwam erge brandwonden en eene vrouw en twee mannen werden ook erg getroffen. De oorzaak der ontploffing is onbekend.

BUITENLAND.

Engeland.

De pokken nemen te Londen groote uitbreiding.

Frankrijk.

HYPNOTISEUR-DIEF. — De Parijsche policie heeft een goede vangst gedaan. Zij nam een zekeren Goiraud gevangen, die elf maal wegens diefstal veroordeeld was. Goiraud had de gewoonte dienstmeisjes te hypnotiseeren. Hij trad de huizen binnen en stoel dan de goederen van waarde.

Toen hij aangehouden werd, verklaarde hij doodkalm dat hij stond te wachten op iemand die 10,000 fr. bij zich had, om hem die som door hypnose afhandig te maken.

Rumenië.

SPOORWEGONGELUK. — 8 DOODEN. — De sneltrein van Verciorona is zondag nacht ontspoord bij Palota. Een trein met petrool, die volgde, reed op den sneltrein. Er ontstond eene geweldige ontploffing. De wagons geraakten in brand. Er zijn 8 dooden, meest behoorende tot het personeel der beide treinen.

Denemark.

5 PERSONEN VERDRONKEN. — Zondag nacht ondernamen 5 personen een zeiltochtje op de Bodenzee. Kort daarna stak een hevige wind op die de boot deed omslaan en de 5 opvarenden verdronken.

Eene Oostenrijksche stoomboot trachte te vergeels hulp te brengen.

De oorlog
TUSSCHEN
Engeland en Transvaal

KRITZINGER VEROVERT EEN KANON OP DE ENGELSCHEN.

Gevecht aan de Oranje-rivier. — Zware verliezen der Engelschen. — Een kolonel en een kapitein gedood.

Kritzinger heeft getracht over de Oranjerivier te komen nabij Herschel.

Te dien einde had hij eenen aanval gedaan op het kamp der Loyal's verkenners.

Kritzinger is er niet in gelukt over de rivier te komen, maar hij heeft het Engelsch detachement zware verliezen toegebracht.

De luitenant-kolonel bevelhebber en een kapitein zijn, ondere andere, gedood.

*
* *

Uit Kaapstad via Londen verneemt de *Maagdeb. Ztg.* :

Kritzinger is nabij Herschel in de Kaapkolonie binnengedrongen. Hij bestormde een Engelsch kamp en veroverde 2 kanonnen.

De Engelsche verliezen bedragen : 4 officieren en 39 man gedood, meer dan 150 gewond en krijgsgevangen.

De Wet met 2000 man leidt den invai in Natal.

De algemeene toestand wordt aanzien als zeer bedenkelijk.

*
* *

De neerlaag bij Utrecht.

Lord Kitchener seint dat al de krijgsgevangenen der kolon Gough in vrijheid zijn gesteld.

Een luitenant, als gewond aangegeven is gesneuveld.

De Buffelrivier wast. De toestand is onveranderd.

*
* *

Nadere bijzonderheden.

NIET 155 MAAR 230 KRIJGSGEVANGENEN EN VERMISTEN.

Kitchener had opgegeven 155 krijgsgevangenen. Welnu, de officieele verliezenlijst deelt mee dat de kolon Gough in Natal 230 krijgsgevangenen of vermisten heeft verloren.

De krijgsgevangenen zijn in vrijheid gesteld en te Vrijheid aangekomen, waarheen ook de gewonden zijn vervoerd.

't Is luitenant Lambton, die, als gewond opgegeven was, in dit gevecht, is gesneuveld.

*
* *

Plan der Boeren.

ZIJ ZULLEN DE KAAPKOLONIE EN NATAL INGELIJFD VERKLAREN.

De *Maagdeb. Ztg.* verneemt uit Londen :

Volgens een telegram uit Kaapstad, wachten de Hollanders nog enkel op de proclamatie van Botha en De Wet, dat Natal en de Kaapkolonie zijn ingelijfd bij de Boerenrepublieken, om in massa op te staan.

De algemeene opstand is lang en zorgvuldig voorbereid.

De commandos onder Kritzinger, De Wet en Botha zullen tegelijkertijd vooruitrukken in Natal en in de Kaapkolonie.